

ת"פ 51348/03/12 - מדינת ישראל נגד רן שמלוב

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 51348-03-12 מדינת ישראל נ' שמלוב

בפני
בעניין: כב' השופט אביטל חן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

רן שמלוב

הנאשמים

גזר דין

הנאשם, יליד 8/12/1988, הורשע בהתאם להודאתו בכתב האישום, בעבירות של גניבה וגניבת רכב.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 5/12/10 בשעה 13:00 לערך במהלך עבודתו של הנאשם בחברת משלוחים של דואר ישראל גנב הנאשם מפתחות רכב אשר היו שייכים למר ניסים חובב (להלן: "המתלונן"), ושהיו מונחים בתוך תיבת הדואר של המתלונן. הנאשם הניע את הרכב ונסע מהמקום.

בהמשך התקשר הנאשם לאדם בשם פיראס רג'בי וקבע להיפגש עמו על מנת להעביר לו את הרכב לצורך מכירתו בשטחים. הנאשם נתפס ע"י המשטרה בעת שהמתין הנאשם לאותו פיראס.

טיעוני הצדדים לעונש

התביעה טוענת למתחם ענישה הנע בין 15 ל-30 חודשי מאסר ומתייחסת לעברו הפלילי של הנאשם, בין היתר בעבירות רכוש, ובמיוחד בעבירות הקשורות ברכב, כנסיבה להחמרה בענישה.

עם זאת, לנוכח ההליך השיקומי בו מצוי הנאשם, כמו גם ניהול אורח חיים תקין לאורך זמן, מסכימה המאשימה לחרוג מן המתחם ועותרת להשית על הנאשם עונש מאסר בדרך של עבודות שירות למשך 6 חודשים, לצד עונשים נלווים.

מנגד, מבקש הסנגור לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהשתת עונש מאסר בעבודות שירות בשל הנזק העלול להגרם לנאשם ולמשפחתו, בהיותו המפרנס היחיד במשפחתו.

הסנגור מציין את כשרת הדרך אותה עבר הנאשם בשנה וחצי האחרונות באמצעות שירות המבחן, את חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה האחרונה, מבלי שנפתחו נגדו תיקים פלייליים נוספים, החרטה שהביע ונטילת האחריות על ידו.

במועד הטיעונים לעונש שמעתי את הנאשם אשר סיפר כי נישא בשנת 2010, מאז נולדו לו שני ילדים וכי מירב יומו מוקדש לתעסוקה בשתי עבודות שונות, משעה 6:00 עד 15:00 במחלקת תברואה בעיריית ירושלים, ומהשעה 18:00 עד 20:30 כממין דואר בדואר ישראל. בין לבין אוסף הנאשם את ילדיו מהמסגרות החינוכיות ומטפל בהם.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם בן 26 שנים, נשוי ואב לשני ילדים בגילאי 4-2 שנים.

הנאשם גדל במציאות חיים מורכבת, ובכללה, העדר דמויות הוריות מיטיבות, בתחושת בדידות וחוסר שייכות. אבי הנאשם מתגורר כיום בחו"ל ולדברי הנאשם, אינו מהווה עבורו דמות משמעותית. אמו של הנאשם נישאה בשנית ולה 5 ילדים נוספים.

לאורך חייו למד הנאשם במסגרות לימוד רגילות עד כיתה י'. בהעדר עורף משפחתי מוצק, גדל הנאשם בילדותו אצל סבתו. הנאשם שיתף כי בהיותו בן 14 שנה, חלתה אמו במחלת הנשיקה והתקשתה לתפקד כאם.

על רקע מציאות חיים זו, החל הנאשם לשוטט בנערותו ברחובות ונגרר אחר חברה שולית ועבריינית.

הנאשם שהה תקופה קצרה בפנימיה, בהפניית גורמי הרווחה, אך עזב בחלוף חודש וחצי בשל קשיי הסתגלות. בכיתה י' עבר הנאשם ללמוד בבי"ס יובל באוניברסיטה העברית המסייע לתלמידים לסיים 12 שנות לימוד וברכישת מקצוע.

הנאשם שירת שירות צבאי מלא כמכונאי רכב וסיים את השירות בדרגת סמל ראשון. את שירותו הצבאי תיאר כחוויה משמעותית ומעצימה. בתעודת הערכה מהצבא, שהציג הנאשם לשירות המבחן תואר הנאשם כרציני ואחראי, בעל משמעת עצמית, רמה אישית גבוהה ומוסר עבודה גבוה, וכמי שזכאי לאות השירות המבצעי.

הנאשם סיפר כי היה אמור לשרת בצבא קבע, דבר שלא הסתייע בשל מעורבותו בתאונה במסגרת שירותו הצבאי, בגינה נותרה לו נכות.

מספר חודשים לאחר שחרורו מהצבא נישא הנאשם לרעייתו. הנאשם תיאר מערכת זוגית מתוחה על רקע מצוקה כלכלית וקושי בגידול שני ילדיהם.

מזה כ-3 שנים עובד הנאשם בדואר ישראל ובמחלקת התברואה של עיריית ירושלים.

עמוד 2

התייחסותו של הנאשם לעבירות והיסטוריה עבריינית:

לנאשם הרשעות פליליות מהשנים 2004-2005 שביצע בהיותו קטין בגין עבירות רכוש, שבל"ר והפרעת שוטר.

בתיקים אלו הופנה הנאשם לשירות המבחן, במסגרת זו השתתף בסדנת "חוק ומשפט", אם כי לא באופן מסודר.

לנאשם הרשעה נוספת, משנת 2008 בגין עבירה של ניסיון שב"ל משנת 2006, ובנוסף הרשעה בתיק תעבורה בגין עבירת נהיגה בשכרות ונהיגה ללא רישיון נהיגה, בגין הוטל עליו בין היתר של"צ אותו ביצע באופן מלא ומשביע רצון.

בשנת 2012 הורשע הנאשם בגין עבירות רכוש נוספות אותן ביצע בשנת 2010 (השנה בה בוצעה העבירה שבפני) ובגין דון למאסר מותנה וקנס.

ביחס לעבירות בתיק הנוכחי, נטל הנאשם אחריות מלאה על מעשיו ולדבריו למד את הלקח.

הנאשם השתתף בטיפול קבוצתי בן 9 מפגשים. בתסקיר מיום 15/5/14 מציין שירות המבחן כי הנאשם שיתף בתכנים משמעותיים מחייו, בהם קשייו היומיומיים והמטענים הרגשיים אותם הוא נושא מעברו. שירות המבחן דיווח כי הנאשם הביע מוטיבציה ורצון רב ללמידה ונענה לסמכות המנחים בקבוצה ולכללים, על אף קשייו היומיומיים ומחויבויותיו הרבות.

שירות המבחן מציין בתסקיר כי הנאשם עודנו זקוק עדיין להמשך עבודה טיפולית, והביע רצון להשתלב בטיפול המוצע.

המלצת שירות המבחן

נוכח שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן ובשל נזקקותו הטיפולית, ממליץ שירות המבחן להשית על הנאשם צו מבחן למשך שנה לצד עונש מאסר מותנה, לצורך הרתעה עתידית.

שירות המבחן מציין את הנזק העלול להיגרם לנאשם אם יושת עליו מאסר בעבודות שירות, עונש אשר יגרור אחריו פגיעה בתיפקודו ובפרנסת משפחתו, בהיותו מפרנס יחיד, כמו גם לפגיעה בהליך הטיפול בו החל.

להערכת שירות המבחן גם השתתף של"צ עלול לפגוע בנאשם העובד כאמור בשתי עבודות ומטפל בילדיו. עם זאת הגיש שירות המבחן תכנית של"צ בת 180 שעות.

דין וגזירת דין

בהתאם לכללי הבניית הענישה שבחוק העונשין יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך הנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנוהגת.

העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד, ולפיכך, ראיתי לקבוע מתחם עונש הולם אחד לאירוע כולו.

מתחם העונש ההולם

מתחם העונש ההולם, ייקבע תוך התחשבות במידת הפגיעה בערכים המוגנים, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים שנפגעו במקרה שבפני ביחס לעבירות בהן הורשע הנאשם הינו זכות הציבור להגנה על קניינו ובטחונו.

בחינת הפגיעה בערך המוגן מובילה למסקנה כי נגרמה פגיעה משמעותית בערך המוגן. במהלך עבודתו כשליח בדואר ישראל נטל הנאשם מפתחות רכב מתיבת הדואר של המתלון ותיאם עם אדם נוסף להבריא את הרכב מחוץ לישראל לצורך מכירתו, דבר שסוכל משנתפס הנאשם בכף על ידי השוטרים.

הפסיקה עמדה רבות על הצורך בנקיטת ענישה מרתיעה כנגד מי שהורשע בעבירה של גניבת רכב וכנגד עבריינים פוטנציאליים, משהפכה העבירה של גניבת רכב לאחת מ"מכות מדינה", עימן נאלצת החברה להתמודד.

ברע"פ 7890/10 מליטאת נ' מדינת ישראל שעניינו בין היתר, בעבירה של ניסיון לגניבת רכב נאמרו הדברים הבאים:

"אין צורך להכביר מלים על מפח הנפש של אדם היוצא מביתו ומגלה כי רכבו, רכוש יקר ובעל חשיבות רבה מכל בחינה, אינו עוד. לכך מצטרף הנזק הכלכלי במעגל רחב יותר, במונחי המשק. הרוצה ליהנות בזדון מעמל הזולת ולשלוח יד ברכוש שלא הוא צבר, ראוי לענישה מחמירה, לא כל שכן מי שקופת שרצים גדולה מאחוריו, לרבות בתחום זה עצמו."

בע"פ 11194/05 עטיה אבו סבית נ' מדינת ישראל נפסק על ידי בית המשפט העליון בענין גניבות רכב:

"למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה משורש, ומכת המדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק הדין בע"פ 5724/95 ניתן ב-12.5.96), כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים, ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית משפט זה לעשות הוא לחזק את ידיהם של בתי המשפט הדיוניים בראייה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך."

בבש"פ 45/10 מסארווה נגד מדינת ישראל אשר עוסק אמנם בבקשה למעצר עד תום הליכים חזר בית המשפט על חומרת עבירות הגניבה מרכב והצורך בענישה מרתיעה:

"פתאום קם אדם בבוקר ומוצא..." שמכוניתו חלפה עם הרוח, או במקרה הטוב, נפרצה ותכולתה נשדדה. חוזר אדם לביתו בסוף עמל יומו ומוצא כי מאן דהוא חדר לפרטיותו ונטל את רכושו ואת חפציו שאותם צבר בזיעת אפו ומיטב כספו. מי ימוד את עוגמת הנפש, הרוגז וחסרון הכיס שנגרמו למי שנפגע מאותן עבירות רכוש, שדומה כי ליבנו גם בהן, והסטטיסטיקה של העבירות הלא מפוענחות בתחום זה מדברת בעד עצמה. אין לראות בעבירות רכוש, כמו התפרצות לדירה או גניבת רכב, גזירת גורל שאין לה מענה בחוק ובפסיקה."

מדיניות הענישה הנהוגה מעלה כי במקרים דומים מעלה כי הוטלו על הנאשמים עונשים אשר נעים החל ממאסר על תנאי, דרך מאסרים לריצוי בעבודות שירות וכלה בעונשי מאסר בפועל מאחורי סורג וברית. כך למשל:

א. **ברע"פ 2011/10 בדרן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 12.4.10) דחה בית-המשפט העליון (כב' השופט ס' ג'ובראן) בקשת רשות ערעור על פסק-דין של בית-המשפט המחוזי בירושלים אשר החמיר בעונשו של נאשם ללא עבר פלילי שהורשע בעבירות של גניבת רכב וניסיון גניבת רכב, לעונש של שמונה חודשי מאסר בפועל.

ב. **בע"פ (מח' י-ם) 4067/09 עלי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 29.3.09) דחה בית-המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים צבן, בן-עמי וכרמל) את ערעורו של נאשם אשר התפרץ לרכב, קרע את חוטי ההתנעה וניסה לגנבו. גם במקרה זה הוגש תסקיר חיוב, עבר נקי יחסית, וחשש לפגיעה בפרנסה. באותו עניין נקבע כי רק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן במיוחד לא יושת מאסר בפועל על מי שגנב רכב או ניסה לגנבו.

ג. **ברע"פ 402/01 אברהים אבו גאנם נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 25/2/2002) קיבל בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי (ע"פ 2409/00 מיום 24.12.00) אשר קיבל את ערעור המדינה על קלות העונש שהשית בית משפט השלום על הנאשמים (בת"פ 2948/99 מיום 3.9.12). הנאשמים הורשעו בבית משפט השלום בעבירות של פריצה לרכב, חבלה במזיד ברכב, ניסיון לגניבת רכב וגניבה מתוכו, ונגזרו על כל אחד מהם 5 חודשי מאסר מומנים ו-200 שעות של"צ. על קלות העונש הוגש ערעור, ובית המשפט המחוזי קיבל את הערעור והשית על הנאשמים עונש של מאסר מאחורי סורג וברית. בית המשפט העליון קיבל את בקשת רשות הערעור וציין כי מדובר בנאשמים צעירים, ללא עבר פלילי ותסקיר מעלה חרטה והפנמה. בית המשפט העליון ציין כי שליחתם לכלא כרוכה בנזק בלתי הפיך, לנאשמים ולציבור הרחב שהשניים יסגלו אורח חיים עברייני בעת שהותם בכלא, והורה כי הנאשמים ישאו בעונש שהושת עליהם על ידי הערכאה הראשונה.

במסגרת בחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** נתתי משקל לחומרה לכך שהעבירה נעברה במהלך עבודת הנאשם כשליח בדואר ישראל ולשם בצע כסף, ומשקל לקולא בכך שהרכב נתפס והושב לבעליו.

לטעמי, לנוכח מידת הפגיעה בערך המוגן, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנהוגת, מתחם העונש ההולם לאירוע, נע בין 8 ל- 15 חודשי מאסר.

העונש המתאים לנאשם

במסגרת קביעת העונש המתאים לנאשם רשאי בית המשפט לתת את הדעת לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, עליהן ניתן ללמוד מטיעוני הצדדים ומתסקיר שירות המבחן שהוגש.

התביעה הלכה כברת דרך לקראת הנאשם ועתרה להשתת מאסר בן 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות. השיקולים בהשתת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות נתמכים בעיקרון ההלימה, הצורך בהרתעת היחיד והרבים, ועברו הפלילי של הנאשם בעבירות רכוש.

הסנגור מבקש לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולא ולהסתפק בביצוע שעות של"צ וזאת על מנת למנוע פגיעה בהליך השיקומי שעבר הנאשם ובתפקודו החיובי.

עיינתי בפסקי הדין אליהם הפנה הסנגור.

בע"פ 8087/03 מיכאל כהן נ' מדינת ישראל (מיום 23/1/2006) דן במערער שנטל חלק בגניבה של 2 קטנועים, אשר שימשו אותו בהמשך לביצוען של 3 עבירות שבל"ר, גניבת רכב, גניבה מתוך רכב והפרעה לשוטר, נהיגה בקלות ראש, שוד בצוותא, הונאה בכרטיס חיוב, תקיפה לשם גניבה, גניבה, החזקת סם מסוכן והחזקת נכס חשוד. הנאשם והאחר נהגו לגנוב רכוש מתוך מכוניות שהיו נהוגות על ידי נשים שעה שאלו המתינו כדי להשתלב בתנועה או כדי להמשיך בנסיעתן.

בית המשפט המחוזי השית על הנאשם 4 שנות מאסר, במקביל להפעלת מאסר מותנה במצטבר, כך שעל הנאשם הושת עונש מאסר כולל בן 6 שנים.

בית משפט העליון הקל בעונש הנאשם בשל תהליך השיקום המשמעותי שעבר, והמיר את עונשו של הנאשם בעבודות של"צ, העמדת הנאשם תחת צו מבחן והארכת המאסר המותנה, בציינו:

"כאמור, ההכרעה בערעור זה היתה כרוכה בלבטים, ולבסוף שוכנענו כי עניינו של המערער נמנה אצל אותם חריגים בהם נוטה הכף בבירור לכיוון הפן השיקומי. כאמור, התנהגות המערער בניסיונו לשנות את אורחותיו נבחנה לאורך זמן, ועל כן נראה לנו כי מנקודת השקפתה של החברה הנזק שיהיה כרוך במאסרו החוזר של המערער, יהיה גדול פי כמה מהסכנה הנשקפת ממנו אם יוסיף להתהלך חופשי תוך ניסיון להיחלץ כליל ממעגל הפשע."

בת"פ (מחוזי-חיפה) 34398-02-10 מדינת ישראל נגד שמחי הורשע הנאשם, בעל עבר פלילי קודם, בעבירות של גניבת רכב, מסחר ברכב או בחלקים גנובים ונדון לתשלום קנס בסך 5,000 ש"ח והעמדה תחת צו מבחן. בית המשפט האריך עונש מאסר מותנה שעמד נגד הנאשם ונתן משקל גבוה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, לתסמונת פוסט טראומה שהתפתחה במהלך שירותו הצבאי ולגמילתו מסמים.

בת"פ (מחוזי-תל אביב) 40104/08 מדינת ישראל נגד משה טובי הורשע הנאשם בעבירות של קשירת קשר

לביצוע פשע, מסירת הודעה כוזבת על עבירת פשע, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, גניבת רכב, סחר ברכב גנוב, ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות, הפרת הוראה חוקית ומירמה והפרת אמונים.

בשל נסיבות חייו העגומות של הנאשם באותו תיק, תנאי העזובה בהן גדל שהובילו להתמכרות לסמים, ולנוכח הליך הגמילה מסמים בו החל והחשש להתדרדרות במצבו, היה

ויושת עליו עונש מאסר הסתפק בית המשפט בהעמדת הנאשם תחת צו מבחן ל-3 שנים, החתמתו על התחייבות, השתת צו של"צ ומאסר מותנה. זאת במקביל להארכת עונש המאסר המותנה שעמד נגדו.

אף עניינו של הנאשם שבפנינו אינו פשוט להכרעה. העונש הראוי בגין העבירה אותה ביצע הינו עונש מאסר בפועל בשל חומרת העבירה ועברו הפלילי של הנאשם, ואף הדרישה להשית עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, הינה הקלה מסוימת בעונש הראוי לנאשם.

למרות האמור לעיל סבור אני כי מדובר במקרה הראוי להתייחסות מיוחדת:

כאמור בתסקיר, מגיע הנאשם מרקע משפחתי לא פשוט, הנעדר דמויות הוריות מיטיבות ומתפקדות. בילדותו שהה רבות אצל סבתו ומגיל צעיר מצא את עצמו משוטט ברחובות והתחבר לגורמים שליליים. בהמשך, היה ל"נער פנימיות" בחסות משרד הרווחה.

למרות נתוני פתיחה אלו, הצליח הנאשם להשלים 12 שנות לימוד ולשרת שירות מלא בצה"ל, בהצלחה מלאה.

הנאשם הודה בביצוע העבירות, נטל אחריות מלאה על מעשיו ועבר הליך טיפולי משמעותי במסגרת שירות המבחן.

נתתי דעתי לשינויים לטובה שחלו על הנאשם מאז ביצוע העבירה. הנאשם התמסד, ונולדו לו שני ילדים. הנאשם עובד בשני מקומות עבודה מסודרים שעות ארוכות לפרנסת משפחתו, ונראה כי אלו מהווים עבורו עוגן, ומכניסים סדר לחייו. ניכר כי הנאשם מגויס ומסור לעבודתו ואף מעורב בגידול ילדיו.

ממועד ביצוע העבירה חלפו **4.5 שנים**, מבלי שנפתחו תיקים פליליים נגד הנאשם, ונראה גם לשירות כי בתקופה הזו שינה הנאשם אורחותיו ולא שב לחיי פשע.

התלבטתי לא מעט, האם להשית על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות וזאת גם בשל קיומו של עבר פלילי קודם, ובסופו של יום, באתי לכלל מסקנה כי עונש מאסר בעבודות שירות יסיט את הנאשם באופן ניכר מהמסלול החיובי בו החל לצעוד ובכך יסיג אותו ואת משפחתו לאחור.

לטעמי, התועלת שתופק לאינטרס הציבורי מהשתת עונש מאסר גם בדרך של עבודות שירות נמוכה מן התועלת

הציבורית והאישית שתצמח מהמשך צעידתו של הנאשם בדרך בה בחר ובה הוא מתפקד כראוי בשנים האחרונות.

לאחר שקילת כל הנתונים שבפני, ראיתי לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם, להימנע מהטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, ולהסתפק בעונש של"צ, תוך העמדת הנאשם לצו מבחן לתקופה לא מבוטלת בת 3 שנים. עם זאת קבעתי מספר שעות של"צ הגבוה מהמלצת שירות המבחן.

לפיכך, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

1. קנס כספי בסך 3000 שח לתשלום ב10 שיעורים החל מיום 11/5/15.
2. 7 חודשי מאסר וזאת על תנאי למשך 3 שנים מהיום אם יעבור הנאשם משך תקופה זו עבירה נגד הרכוש מסוג פשע.
3. 4 חודשי מאסר וזאת על תנאי למשך 3 שנים מהיום אם יעבור הנאשם משך תקופה זו עבירה נגד הרכוש מסוג עוון.
4. מעמיד את הנאשם במבחן למשך 3 שנים מהיום, כאשר ביצוע עבירות פליליות ו/או אי שיתוף פעולה עם שירות המבחן והתכניות שיתוו עבור הנאשם, יהוו הפרה של צו זה.
5. הנאשם יבצע 250 שעות של"צ במשך השנה הקרובה בהתאם להתווית שירות המבחן ואם יבקש השירות יאריך בית המשפט את התקופה האמורה.
6. הנאשם יחתום על התחייבות בגובה 10,000 ₪ לפיה לא יבצע עבירות נגד הרכוש במשך 3 שנים מהיום. אם לא יחתום היום ייאסר הנאשם ל-20 יום.
זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כדין

ניתן היום, 4/3/15 בנכחות הצדדים